

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1103), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "**Jana Brzozy**" (02288) położonej na terenie Miasta Imielin, na całym jej przebiegu, na "**Brzozowa**".

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Burmistrzowi Miasta Imielin.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPIL.4130.39.33.2017 z dnia 23 października 2017 r. zwrócił się do Burmistrza Miasta Imielin z prośbą o udzielenie informacji, dotyczących ulicy Jana Brzozy położonej na terenie Miasta Imielin, tj.:

1) czy ulica ta jest drogą publiczną czy drogą wewnętrzną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1440 z późn. zm.).

2) kto i kiedy nadał nazwę tej drodze. W przypadku, gdy była to Rada Miasta Imielina (Rada Narodowa), proszę dodatkowo o wskazanie oraz przesłanie do organu nadzoru uchwały w przedmiotowej sprawie wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wskazaną korespondencję Burmistrz Miasta Imielin pismem z dnia 26 października 2017 r. Nr GPG.6625.7.2017.AB wskazał, m.in. że *nazwa ulicy została nadana Uchwałą Nr XV/72/87 Miejskiej Rady Narodowej w Mysłowicach z dnia 29 stycznia 1987 r. w sprawie nadania nazw ulicom. Jednakże brak do niej uzasadnienia.*

Powyżej wskazanej ulicy "Jana Brzozy" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 02288.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 23 października 2017 r. Nr NPII.4130.39.33.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy Jana Brzozy położonej na terenie miasta Imielin z art. 1 ww. ustawy.

W dniu 15 czerwca 2020 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUWIII-940-53/20 wskazująca, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "Jana Brzozy" jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy. W ww. opinii podniesiono: Jan Brzoza (1900 – 1971) właśc. Józef Wyrobiec urodzony we Lwowie w rodzinie robotniczej. Pisarz. W maju 1936 r. wziął udział jako słuchacz w zorganizowanym we Lwowie przez komunistów Zjeździe Pracowników Kultury. Po wybuchu II wojny światowej został na terenie okupacji sowieckiej członkiem Związku Pisarzy Sowieckiej Ukrainy. W 1940 r. odznaczony za całokształt twórczości z okazji rocznicy wybuchu rewolucji bolszewickiej. Od 1944 r. uczestniczył w wydawaniu polskojęzycznej prasy komunistycznej. Współorganizował lwowski zarząd obwodowy tzw. Związku Patriotów Polskich. We wrześniu 1944 r. Brzoza w ramach ZPP we Lwowie był odpowiedzialny za akcje rewindykacji polskich dóbr kultury. Przygotowywał w tym czasie m.in. propagandowe odczyty na cześć Józefa Stalina czy Armii Czerwonej. 4 stycznia 1945 r. po przybyciu delegacji PKWN ze Lwowa jej członkowie oraz J. Brzoza mieli wygłaszać okolicznościowe odczyty do profesorów Politechniki Lwowskiej, Uniwersytetu oraz Akademii Muzycznej. Brzoza miał w swoim odczycie potępiać działalność Rządu Polskiego w Londynie oraz AK. Zażądał także podpisania przez profesorów rezolucji w tej sprawie. Do końca maja 1945 r. był przewodniczącym Wydziału Kulturalno-Oświatowego ZPP we Lwowie. Wyjechał do Katowic gdzie w latach 1945-1947 redagował dział kulturalny w „Trybunie Robotniczej” i dodatek literacki „Po pracy”. Działał także w ZZLP a następnie od stycznia 1949 r. w Związku Literatów Polskich w oddziale katowickim. Pełnił m.in. funkcje prezesa i wiceprezesa. W latach 1953-1956 był członkiem Komisji Kultury KW PZPR w Katowicach oraz radnym w Miejskiej Radzie Narodowej. Przez cały okres powojenny, aż do śmierci w 1971 r., zajmował się pisarstwem na temat robotników czy też socjalizmu. Swoją twórczość określał mianem „proletariackiej”.

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy ulicy "Jana Brzozy", jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy. Niewątpliwie osoba ta symbolizuje i propaguje ideę komunizmu.

Wojewoda Śląski pismem z dnia 22 listopada 2017 r. Nr NPII.4130.39.33.2017 zwrócił się do Burmistrza Miasta Imielin z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy. Pismem nr GPG.6625.7.2017 z dnia 24 listopada 2017 r. Burmistrz Miasta Imielin zaproponował nadanie nazwy "Jana Brzozy".

Jednocześnie wskazał, że *ze względu na brak uzasadnienia do Uchwały Nr XV/72/87 Miejskiej Rady Narodowej w Mysłowicach trudno o stwierdzenie że ulica "Jana Brzozy" miała na celu upamiętnienie działacza*

komunistycznego którego właściwe nazwisko brzmiało Józef Wyrobiec (10.12.1900 r. - 27.11.1971 r.) a nie Bohdana Wojciecha Skaradzińskiego, pseud. Jan Brzoza (5.01.1931 r. - 4.05.2014 r.) który był działaczem społecznym, publicystą i pisarzem.

Wojewoda Śląski nie uwzględnił zaproponowanej nazwy ulicy, trudno bowiem uznać że Rada Narodowa uhonorowała żyjącą osobę. Kierując się zaś nazewnictwem sąsiednich ulic (min. ul. Klonowa, ul. Bluszczowa) nadał przedmiotowej ulicy nazwę "Brzozowa".

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z "Jana Brzozy" na "Brzozowa" należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak